

№5(26)

2001г.

травень

ГОЛМАН БАРЫСАУШЧЫНЫ

Грамадска - палітычная,
асветніцкая газета

Выдаецца са жніўня 1996 г.

Кошт свабодны

Сёння і заўсёды ў нумары:

Толькі арыгінальныя матэрыялы, якія
напісаны спецыяльна для нашай газеты.
Невядомая і малавядомая інфармацыя пра
мінуўшычыну і сучаснасць нашага краю.
Усё пра асноўныя і найбольш адметныя
падзеі на Барысаўшчыне.

Выпісваеце і чытайце нашу газету!

Ад нумара да нумара

Прэзентацыі

Прадпрыемства "140-вы ра-
монтны завод" прэзентавала
сваю прадукцыю і шукала парт-
нёраў на выставе "IDEX-2001",
што адбылася ў Арабскіх Эмі-
ратах.

***

Барысаўскае вытворчае аб'яд-
нанне "Экран" прыняло ўдзел у
аптовай ярмарцы "Дзяржмэбля-
гандль - 2001" і "Галантэрэя -
вясна - 2001", якія адбыліся ў
сярэдзіне красавіка ў Маскве.

Пасяўная

Падчас пасяўной кампаніі
прадпрыемствы горада скіравалі
ў гаспадаркі раёна каля ста
спецыялістаў і каля пяцідзесяці
адзінак тэхнікі.

***

Па раізнню райвыканкама ся-
род працаўнікоў гаспадарак раё-
на праводзяцца спарбніцтвы на
вясенне - палавых работах. Ужо
названы імёны пераможцаў.

Юбілей

Барысаўская фірма "Канстан-
та", якая вырабляе трыкатаж,
першага траўня святкавала ў Па-
лацы культуры свой 10-гадовы
юбілей.

Святы

Першага і дзесятага траўня ў
Барысаве былі праведзены свя-
точныя мерапрыемствы.
(Заканчэнне на стар. 2)

Апошняя
падзеі на
Барысаўшчыне

1-2
стар.

Выпіў чарку
- не сядай за
руль

3
стар.

Тутэйшыя
Internet - навіны

3
стар.

Акцыя
"Пазнаем Беларусь"

4
стар.

Наш карэспандэнт
пабываў у Гданьску

5
стар.

Барысаўшчына ў
1812 годзе

6
стар.

Футбольны
агляд

7
стар.

Крыжаванкі

8
стар.

Пра адну з
тутэйшых
каталіцкіх
бажніц - капліцу
ў Навішчына -
чытайце на
стар. 4

Сёлета спаўняецца 195 год
з моманту закладкі існуючага
будынка барысаўскага касцёла

Апоўзень пашкодзіў лініі тэлекамунацый

Значная аварыя лініі тэлефоннай
сувязі адбылася 6 мая ў раёне вулі-
цы Ватуціна.

У выніку першых у гэтым годзе
навальніц і лійняў адбыўся цэлы
каскад паломак і здарэнняў, якія
сталі прычынай разрыву тэлефон-
нага кабеля.

Даждавая вада падмыла грунт,
які асеў і пахаваў пад сабою кабель
на даволі значнай даўжыні. Гэтыя
ж апоўзні пашкодзілі вадаправоды,
і ў тэлефонную каналізацыю хлы-
нула гарачая вада. Тэя ўчасткі ка-
беля, якія засталіся незаваленымі і
незалітымі, пачалі есці пацукі, якіх
ліўні выгналі з нор.

- Гэта аварыя - стыхійнае бедства,
якое выклікала вельмі сур'ёзныя

пашкоджанні. Рамонт сеткі право-
дзіўся ў тры этапы - кожны раз мы
вымушаны былі адключаць частку
абанентаў, лініі якіх былі пашко-
джаны. Дарэчы, наступствы былі
ліквідаваны вельмі аператыўна і,
што зараз вельмі важна, абсалютна
бясплатна, - кажа кіраўнік бюро ра-
монту тэлесетак Інна Уладзімі-
раўна Скляр.

Як кажуць жыхары пацярпелых
дамоў, была пашкоджана лінія, на
якой знаходзяцца тэлефоны ветэ-
ранаў Вялікай Айчыннай. Для ста-
рых, якія тры дні напярэдадні Дня
Перамогі не маглі павіншаваць
аднапалчан, гэта было вельмі неда-
рэчы.

Служба інфармацыі "ГБ"

Горад прыгажэе

Хто з нас "добрым" словам не
ўспамінаў тых будаўнікоў і кіраў-
нікоў, што прычыніліся да будаў-
ніцтва мікрараёна, які месціцца
каля рынка "Спатканне". Раён
збудаваў, а вось замацаваць пяскі,
зрабіць зручныя тратуары - забы-
ліся. Скажаць папраўдзе, мала хто і
верыў у хуткія змены.

І вось цяпер настрой гараджан

змяніўся.

Поўным ходам ідуць работы па
добраўпарадкаванню тэрыторыі
каля рынка. Пліткай выкладаюць
тратуары, завозіцца грунт, мяня-
юцца бардзюры. І хоць работы
яшчэ не скончаны, ужо відаць, што
выгляд мікрараёна зменіцца. Так
што можам, калі захочам!

М.Пучыла

Вельмі патрэбная акцыя

Напярэдадні 900 - годдзя горада
вельмі патрэбную акцыю па азеле-
ненню праводзяць жыллёва - каму-
нальная гаспадарка і калектывы
школ. Гаспадарчая служба горада
ўзяла на сябе абавязак забяспечыць

неабходную колькасць саджанцаў
і чарназём. З добрым настроем збі-
раюцца вучні школ абнавіць паркі
і скверы, школьныя тэрыторыі.

М.Пучыла

Новы від смецця з'явіўся ў Барысаве

Не так даўно ў двары аднаго са
шматпавярховых дамоў па вуліцы
Нармандыя-Нёман быў раскуроч-
аны аўтамабіль "Масквіч". Зла-
чынцы знялі з яго ўсе чатыры ко-
лы і разбілі лабавое шкло.

Магчыма, старэнкі "Масквіч" і
да здарэння ўяўляў сабою нязна-
чную каштоўнасць, таму гаспадар
проста махнуў рукой на машыну.

Недзе праз тыдзень 412-ы быў
поўнай ўласнасцю дваровай дзет-
вары і ператварыўся ў груды ме-
талалому.

Зараз кінутыя аўтамабілі можна
бачыць амаль па ўсяму гораду. З
большасці гэта "Запарожцы" 70-х
гадоў выпуску.

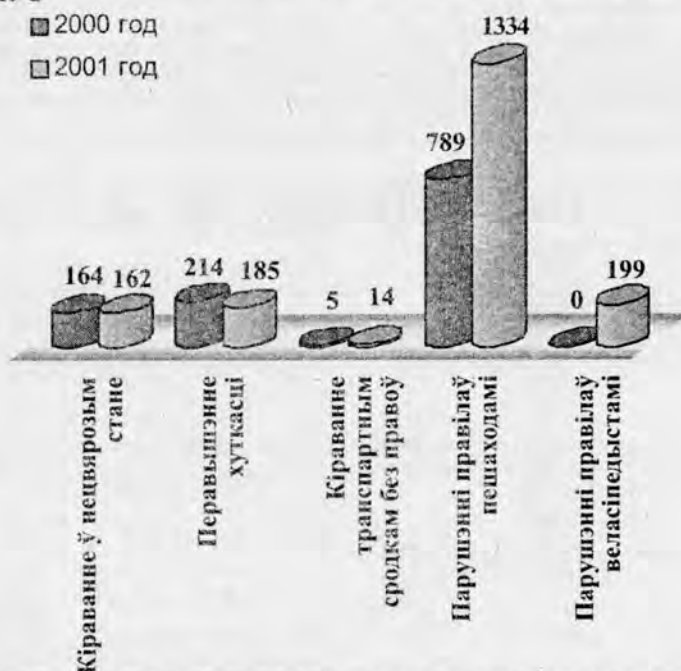
Служба інфармацыі "ГБ"

Пешаходы пайшлі "на пралом"?

Па дадзеных Барысаўскага РАУС сёлета ў першым квартале было
вияўлена 10021 парушэння правілаў дарожнага руху. Летась за той
самы час іх было 14037. Як бачна з дыяграм, хуткасць кіроўцы зараз
перавышаюць не так часта як раней, але пешаходы і веласіпедысты
становяцца ўсё менш стрыманымі.

Асноўныя віды парушэнняў правілаў дарожнага руху за
першыя кварталы 2000 і 2001 гадоў, што выяўлены Барысаўскім
РАУС

■ 2000 год
□ 2001 год

Працягваецца падпіска на другое паўгоддзе 2001 года. Нагадваем,
што падпісны індекс нашай газеты
64184

Кошт індыўідуальнай падпіскі без тэлевізійнага дадатку:
на 1 месяц - 100 руб., на 3 месяцы - 300 руб.
Кошт індыўідуальнай падпіскі з тэлевізійным дадаткам:
на 1 месяц - 300 руб., на 3 месяцы - 900 руб.
Кошт ведамаснай падпіскі без тэлевізійнага дадатку:
на 1 месяц - 150 руб., на 3 месяцы - 450 руб.
Кошт ведамаснай падпіскі з тэлевізійным дадаткам:
на 1 месяц - 350 руб., на 3 месяцы - 1050 руб.

Ад нумара да нумара

(Заканчэнне, пачатак на стар. 1)

Мерапрыемствы

"Моцная сям'я – дужая дзяржава" – пад такой назвай 10 красавіка прайшло мерапрыемства, якое было прысвечана залатому вяселлю жыхароў вёскі Забалоце Вольгі і Уладзіміра Драгуноў.

***

Атрады Міністэрства па надзвычайных сітуацыях і аварыйна-выратавальныя каманды адпрацоўвалі сумесныя дзеянні ва ўмовах тэхнагенных катастроф.

Акцыі

3 і 10 па 20 красавіка Дзяржаўная аўтамабільная інспекцыя г. Барысава праводзіла аперацыю "Хуткасць" з мэтай папярэджання дарожна-транспартных здарэнняў, якія здараюцца з-за перавышэння хуткасці.

***

Несанкцыянаваная акцыя руху "Зубр" адбылася ў Барысаве. Моладзь патрабавала палепшыць працу грамадскага транспарту.

***

Ля помніка воінам – інтэрнацыяналістам 29 красавіка ў Дзень памяці адбыўся мітынг і прайшла грамадзянская паніхіда.

***

Прадстаўнікі барысаўскага аддзялення "Асацыяцыі былых вязняў фашызма" ў дзень вызвалення ўсклалі вянкi да вечнага агню ля помніка загінуўшым вязням.

Экалогія

Працы па экалогіі юнакоў з Барысава ("Экалагічны маніторынг воднай сістэмы ракі Сха" і інш.), якія раней прынеслі тутэйшай камандзе першае месца ў рэспубліцы на конкурсе "Будзёны – 2001", накіраваны на Міжнародныя экалагічныя конкурсы ў Польшчы і ЗША.

Фестывалі

3 і па 30 красавіка ў Барысаве праводзіўся фестываль творчасці для дзяцей з асаблівасцямі развіцця. Ён быў арганізаваны па ініцыятыве барысаўскай асацыяцыі інвалідаў "Дапамога".

***

У траўні плануецца распачаць другі рэгіянальны фестываль "Мядоцкі край і яго таленты". Арганізатар мерапрыемства – аддзел культуры райвыканкома, – праводзіць яго ў рамках доўгатэрміновай праграмы "Традыцыйная культура: адраджэнне, развіццё, пераамясцэнне".

***

У траўні ў кінатэатрах горада распачаць паказ фільмаў – лаўрэатаў прэміі "Оскар".

Конкурсы

Барысаўскі камітэт БПСМ праводзіў конкурс "Лепшы пад'езд".

***

Конкурс мастацкай самадзейнасці навучальных устаноў адбыўся 12 красавіка ў памяшканні ПТВ – 205.

***

Прагляд – конкурс хароў прайшоў у Палацы культуры. Падцвердзілі ўзровень свайго майстэрства хары "Равеснік", "Чароўнасць" і інш.

Выставы

У Цэнтральнай бібліятэцы адбылася выстава "Сучасны абраз". Яна была арганізавана аддзелам іканікі і традыцыйных рамёс Палаца культуры.

***

Выстава кошака, якая была арганізавана клубам "Арыём", мела месца 30 красавіка ў памяшканні зімовага клуба гарадскога парка.

Служба інфармацыі "ГБ"

Барысаў сёння. Вуліца Трусава

Віншуем пераможцаў!

Наша газета заўсёды ўдзяляла належную ўвагу дасягненням барысаўскіх школьнікаў. Таму і ў гэтым нумары мы рады магчымасці павіншаваць настаўнікаў і вучняў школ горада, якія дасягнулі паспеху на рэспубліканскіх алімпіядах па вучэбных прадметах.

Віншуем настаўнікаў, якія падрыхтавалі пераможцаў:
Жалызнову А.В., гімн. №1, руская мова
Дзямідка Л.Р., гімн. №1, французская мова
Юда Г.Г., гімн. №1, гісторыя
Валынец Я.Я., гімн. №1, фізіка
Луцкевіч Ю.Г., гімн. №1, інфарматыка
Шумко Г.К., п/ліцэй, біялогія
Янчык М.К., п/ліцэй, фізіка
Расвяталава Л.В., СШ №15, англійская мова
Вараб'ёва С.Г., СШ №15, руская мова
Янчык Л.М., СШ №17, іспанская мова

Дзятлаву А.А., СШ №17, іспанская мова
Клыбіка І.М., СШ №16, фізіка
Віншуем вучняў, атрымаўшых дыпламы:
Галушка Н., 10 кл., гімн. №1, руская мова. Дыплом ІІ ст.
Санду І., 10 кл., гімн. №1, руская мова. Дыплом ІІ ст.
Вячэрскі А., 10 кл., гімн. №1, французская мова. Дыплом ІІ ст.
Якімовіч А., 9 кл., гімн. №1, фізіка. Дыплом ІІІ ст.
Зяцкі А., 9 кл., гімн. №1, гісторыя. Дыплом ІІІ ст.
Кароўкін П., 10 кл., гімн. №1, інфарматыка. Дыплом ІІІ ст.

Ставер В., 10 кл., СШ №17, географія. Дыплом ІІІ ст.
Шыцкі К., 10 кл., СШ №17, географія. Дыплом ІІІ ст.
Каваленя М., 11 кл., СШ №17, іспанская мова. Дыплом ІІІ ст.
Салаўёва Д., 11 кл., СШ №17, іспанская мова. Дыплом ІІІ ст.
Клімовіч К., 10 кл., СШ №17, іспанская мова. Дыплом ІІІ ст.
Жаркевіч І., 10 кл., СШ №15, руская мова. Дыплом ІІІ ст.
Вашкевіч А., 10 кл., СШ №15, англійская мова. Дыплом ІІІ ст.
Цэхава Я., 10 кл., п/ліцэй, фізіка. Дыплом ІІІ ст.
Лыскавец М., 9 кл., п/ліцэй, біялогія. Дыплом ІІІ ст.
Цішкіна Т., 11 кл., СШ №16, астраномія. Дыплом ІІІ ст.

М.Пучыла

Дарога да вёскі

У сферы транспартнага абслугоўвання насельніцтва Барысаўшчыны даўно не было чуваць добрых навін. Аднак у апошні час ўсё ж абазначылася маленькая надзея на лепшае. Справа ў тым, што Барысаўскі аўтарамонтны завод пачаў рамантаваць аўтобусы марак "ІАЗ" і "Ікарус", тым самым дапамагаючы хоць крыху абнавіцца састарэламу парку машын.

З наступленнем дачнага сезона, як вядома, абвастраецца праблема прыгарадных транспартных зносінаў. На сённяшні дзень 38 прыгарадных маршрутаў абслугоўваюць каля сямі дзесяткаў аўтобусаў. А

абставіны тым часам патрабуюць адкрыцця новых летніх маршрутаў. Адміністрацыя аўтапарка №3, хоць і далёка не ва ўсіх выпадках, але ўсё ж ідзе насустрач пажаданням пасажыраў. Вось і зараз адкрыты два новыя маршруты: "Барысаў – Хаццюхова" і "Барысаў – Крацэвічы".

А.Турко

Малюнак з "баевіка"

"Зграі здзіцелых сабак бегалі па горадзе ў пошуках ежы, наводзячы страх на гараджан". Менавіта так мог бы пачынацца той ці іншы "бавік", якіх так многа цяпер на экраны нашых тэлевізараў. А між тым, гэта малюнак з нашага жыцця. Ніводная тэатральная студыя барысаўскіх газет на абыходзіцца без лічбаў, якія паказваюць пакусы сабакі.

Сабакі папрашайнічаюць на аўтобусных прыпынках. Сабакі чакаюць у школьных дварах, пакуль дзеці са староўкі вынесуць штосьці паесці. Сабачыя вясельныя карагоды нясуць пагрозу кожнаму, хто стрэнецца.

М.Пучыла

Кошка Маруся – прадстаўнік новага класа

Кашачыя сямействы набыло прэстэж на леснічнай пляцоўцы шматпавярховага дома па вуліцы Вагуціна. Кошка Маруся і яе калія маюць уласны ложак побач з мусараправодам і нават посуд, у які добрыя жыхары кладуць, што не шкада. Маруся – толькі адзін прыклад у набываючай апошнім часам моц тэндэнцыі з'яўлення "паўхатніх жывёл". Па ўсяму Барысаву з'явіліся кошкі ў пад'ездах, сабакі ў будках на дварах, галубы не ў

галубятнях, а на вышках. У доме насураць Марусінага нехта трывае нават марскіх свінак у каліасачнай. Магчыма, гэта прыватныя выпадкі, але жыхары вядомых нам "дамоў з жывёламі" ставяцца да "братоў меншых" вельмі прыязна. Так, напрыклад, суседзям Марусі вельмі падабаецца яе звычка катацца на ліфце, умесце стаяць на задніх лапах і, што вельмі важна, чыстаплатнасць.

Служба інфармацыі "ГБ"

Думкі ў дарозе

Едучы з новай часткі горада ў старою – і наадварот, мы заўсёды любімся невялікім вярбовым масіўчыкам, што прытуліўся ля завода "Агрэгатаў". Наша газета ўжо пісала пра гэтую добрую акцыю камсамольцаў сярэдзіны мінулага стагоддзя.

Але час няўмоўны, а вечнага няма нічога. Мінулай зімою ЖКГ горада выразала частку вербаў, бо яны або былі зламаныя вятрамі, або пасохлі. Цяпер жа стала відавочна, што і большасць вербаў стаяць паўзасохлыя. Было б вельмі добра, калі б недаўгавечныя вербы замянілі іншымі дрэвамі. Гэтую карысную справу маглі б узяць на сябе СШ №1 і гімназія №2.

М.Пучыла

А.Турко

"АГАТА - ТУР" прапонуе:
Экспедыцыі па Беларусі: Полацак, Жыровічы, Заслаўе, Мір, Нясвіж, Наваградак, Горадня і інш.
Адпачынак: Егіпет, аўтобусныя туры ў Еўропу.
Варшава, Вільнюс на адзін дзень.
Спецтуры па чыгунцы.
Недарагі адпачынак у Крыме і ў Адэскай вобласці.
Візы ў Літву.
Тэл. 6-45-16
Ліц. № 226 МСД РБ (25.10.2000)

Магазін АЛЬТАІР
Чакаем вас з 8⁰⁰ да 18⁰⁰
У суботу з 8⁰⁰ да 18⁰⁰
Выхадны - нядзеля
Вул. Дзяміна, 2. Тэл. 3-51-43, 6-61-74 (пасля 18⁰⁰)
Вы збіраецеся будаваць або рабіць рамонт – Мы Вам дапаможам!
цэмент, цэгла, шпатель, плітка, абліцовачныя блокі, сілікатныя блокі, руберойд, шпалеры, лагі, шпаклёўка, фарбы, плёнка, поліэтыленавая, гіпс-картон, пенапласт, мінеральная вата, паганажныя вырабы, сантэхнічнае абсталяванне, ДВП, ДСП і іншыя будаўнічыя матэрыялы
Тавар сертыфіцыраваны
Ліц. БГ 401 (27.05.99 – 27.05.04)

900-годдзе набліжаецца. Пачаўся “хапун”. Інфармацыйны

З набліжэннем 900 – годдзя Барысава значна павялічыўся попыт на тутэйшую гістарычную і краязнаўчую інфармацыю. Гэта цудоўна.

Нават далёкае па зместу сваіх праграм ад тутэйшай культурнай спадчыны барысаўскае тэлебачанне (12 канал) уваля спецыяльную рубрыку “пешчінкі времени”, дзе знаёміць сваіх глядачоў са старымі мясцінамі горада і яго наваколля. Гэта, безумоўна, патрэбная рэч, і ўсім, хто яе рыхтуе, хацелася б выказаць дзякуі.

Прыемна адзначыць, што пры падрыхтоўцы вышэй названай праграмы шырока выкарыстоўваюцца матэрыялы газеты “Гоман Барысаўшчыны”. Аднак нярэдка гэта мае формы адкрытага плагіату. Так, калі распавядалася пра старую царкву, якая знаходзіцца па месцы былога Вакрасенскага манастыра, з экрану тэлевізара практычна давалася пачуць трохі скарончаны пераклад на рускую мову артыкула пра яе гісторыю з нашай газеты (ён быў надрукаваны ў № 3(12) за 2000 год.). Сапраўднае аўтарства гэтага матэрыялу тымі, хто падрыхтоўваў праграму, было “сціпла” замоўчана. Дарэчы, матэрыял пра былы Вакрасенскі манастыр, які амаль усе іншыя гістарычныя матэрыялы нашай газеты, падрыхтаваны спецыяльна для яе, грунтуюцца на

старых малавядомых дакументах і ў іншых выданнях ніколі не друкаваліся.

Выклікаюць заўвагі і распавяды ў праграме экскурсавода пра старыя месцы Барысава. Акрамя сапраўды цікавых і малавядомых для большасці жыхароў горада фактаў ім дапускаюцца і шэраг недакладнасцей. У прыватнасці, нямаюць іх было пры распавяданні пра гісторыю Вакрасенскага сабора.

Як кажуць, не памыляцца толькі той, хто нічога не робіць. Таму пры адсутнасці спецыялістаў гістарычныя памылкі на тэлебачанні можна зразумець. Аднак пажадана, каб іх было як мага меней. Больш таго, хацелася б дакапацца больш паважлівага стаўлення на тэлебачанні да аўтарскіх правоў.

На заканчэнне барысаўскаму тэлебачанню, акрамя поспехаў у працы, нельга не пажадаць, каб нясмелыя крокі па звароту да тутэйшай гістарычнай спадчыны сапраўды сталі першымі крокамі па яго пераходу ад чужога па сваёй ісціне і зместу да тутэйшага.

В.Стэфановіч

Тутэйшыя Internet - навіны

Вясна – час абнаўлення і нараджэння новага. Таму мы вырашылі даведацца, што новага “нарадзіла” барысаўцамі ў Інтэрнеце.

“Горад Барысаў – неафіцыйны сайт горада” (www.borisovcity.narod.ru). Старонка ўтрымлівае апошнія навіны аб падзеях у Барысаве (у асноўным ад газеты “Барысаўскія навіны”), артыкулы аб гісторыі горада (аб назвах вуліц, храмах Барысава і наваколля), карту горада і яго фотакарткі. У дадатак маецца розная карысная інфармацыя: расклад руху аўтобусаў і электрацягнікоў, тэлефоны аптэк, вакзалаў і інш. Старонка мае і шмат іншых раздзелаў. На сённяшні час яна з’яўляецца лепшай старонкай аб нашым горадзе.

“Радзімабарыскі сайт EW2EO” (www.qsl.net/ew2eo) і “Палітра талентаў” (palette.narod.ru) – дзве старонкі, якія ўтвораны барысаўцам Валерыем Правілавым. Першая з іх будзе карысна тым, для каго водар каніфілі – лепшы водар у свеце, а паялыкі – лепшы сябра. Другі сайт – гэта віртуальная карцінная галерэя. Адною з яе пераваг з’яўляецца тое, што на ёй вы зможаце не толькі паглядзець работы беларускіх майстроў розных жанраў, але і прачытаць некалькі радкоў аб яе ўдзельніках і планах на будучыню.

WinAll: Усе аб Windows (www.win-all.ru). Старонка прызначана тым, хто мае жаданне нармальна працаваць з Windows. Гэты сайт цалкам прысвечаны тварэнню Біла Гейтса. Навіны з “аконнага фронту”, артыкулы аб “Windows 9x” і “Microsoft Office”, розныя хітрукі, рубрыка “Пытанне – Адказ”, рассылка навін. Старонку

зрабіў барысавец Дзмітрый Лагвін. Хатняя старонка Аляксандра Аляксандравіча Комара (ask.narod.ru). Звычайная хатняя старонка. Біяграфія аўтара, нейкія камерцыйныя прапановы, у якіх не заўсёды можна разабрацца.

Нерэальны свет гурта “Unreal” (unrealgroup.boom.ru). Старонка ўтворана Яўгенам Лешанка, салістам гэтага гурта. Старонка знаходзіцца ў стадыі распрацоўкі, але ўжо зараз мае фотакарткі і песні, якія можна праслухаць. Звяртае на сябе ўвагу і арыгінальнасць яе дызайну. У далейшым павінны з’явіцца раздзелы аб гісторыі, планах і сябрах гурта.

Незалежны Барысаў (ipborisov.narod.ru). Старонка прысвечана дзейнасці незалежных арганізацый у Барысаве, іх планах.

Тэлекамунікацыі “Скіф” (tvbor-12.narod.ru). Прыклад старонкі, якая не мае ніякай карысці. За апошніх два месяцы тут з’явіўся толькі прэйскурант кошту. Больш на сайце, акрамя прэйскуранта і фотакарткі аўтара старонкі, вы нічога не знайдзеце.

Горад князя Барыса (rolegame.boom.ru). Старонка барысаўскага ролевага клуба “Чорны воран”. Прысвечана ўсім відам ролевых гульняў і іх распаўсюджанню на Барысаўшчыне. На сённяшні час старонка не размешчана ў Інтэрнеце, але гэта будзе зроблена ў бліжэйшы час.

А. Шумскі,

e-mail: Shurix@pisem.net

Як чарку возьмуць – лятаць цягне?

За тры месяцы 2001 года супрацоўнікамі Дзяржаўнай аўтамабільнай інспекцыі раённага аддзела ўнутраных спраў было зафіксавана 5582 парушэнні правіл дарожнага руху, з іх 130 былі здзейснены п’янымі кіроўцамі.

збіты пешаход, які ішоў насустрач аўтамабілю. Пацярпеўшы з вельмі цяжкімі пашкоджаннямі быў шпіталізаваны. “Ліхі” кіроўца з месца здарэння скрыўся. Па гэтаму выпадку была ўзбуджана крымінальная справа, але і яна яго не стрымала.

Стрымаў яго грузавік на ша-шы Брэст – мяжа

РФ. На шчасце грамадзяніна Н., яго свесчасова ўдалося аддзяліць ад грузавіка і куска жалеза, якое раней з’яўлялася аўтамабілем “Таёта”, і даставіць у лякарню з вельмі цяжкімі цялеснымі пашкоджаннямі. Па меркаванню супрацоўнікаў ДАІ гэты выпадак грамадзяніна Н. таксама не спыніць.

Для рашэння праблем бяспекі руху, і выключэння такіх выпадкаў, трэба павышаць мабільнасць і апэратыўнасць руху дзяржаўнай інспекцыі. Наяўны аўтапарк не спраўляецца з гэтым. Па словах начальніка ДАІ Барысаўскага РАУС Г.Мухі, часткова паслабіць гэту праблему дапамог былі тутэйшы дэпутат, а зараз намеснік прэм’ер – міністра РБ Л.Козік. У 2000 годзе ён паспрыў набыццю для патрэб ДАІ дзвюх аўтамашын (УАЗ і ВАЗ). Але праблему ў цэлым гэта не вырашыла.

М.Лазар

Як звычай, усе гэтыя здарэнні адбываюцца ў цёмны час сутак і носяць вельмі цяжкі характар як для кіроўцаў, так і для іх аўтамабіляў. Тлумачыцца гэта тым, што дарожна – транспартныя здарэнні ў асноўным адбываюцца альбо на дарозе паміж населенымі пунктамі, альбо на трасе, дзе хуткасць язды абмежавана толькі тэхнічнымі параметрамі аўтамабіля, а патрэбнага кантролю арганізаваць немагчыма.

Як паведаміў нашай газеце начальнік ДАІ Барысаўскага РАУС Герасім Іванавіч Муха, найбольш значнымі здарэннямі апошняга часу былі наступныя.

Першага сакавіка каля 14 гадзін на 13 кіламетры дарогі Барысаў – Мётча жыхар вёскі Вялікая Ухалода на аўтамабілі “Масквіч”, кіруючы ёй у нецвярозым стане, выехаў на паласу сустрэчнага руху і сутыкнуўся з аўтамабілем ВАЗ. Вынік здарэння – пераўтварэнне аўтамабіля ў металалом, а кіроўцаў – у калекцыю.

Блокбасцерам ці бесцелерам канца 2000 – пачатку 2001 года

з’яўляліся паездкі на прыватным аўтамабілі “Таёта” грамадзяніна Н., які пражывае ў Лошніцы. Усё пачалося 12-га ліпеня 2000 года, калі яго затрымалі за кіраванне аўтамабілем у нецвярозым стане і без правоў, якіх ён ужо да таго быў пазбаўлены. Потым праз месяц, 18-га жніўня яго зноў затрымалі п’янага без правоў. Былі паддзены дакументы ў суд, які вынес рашэнне аб наладжэнні штрафу ў памеры 52.000 рублёў. Гэта, пэўна, дало нейкі эффект, бо калі яго спынілі 16 кастрычніка ён быў без правоў, але... – цвярозы. Упарты кіроўца зноў атрымаў штраф. 11-га лютага грамадзянін Н. у чарговы раз быў спынены нецвярозы, без правоў. І зноў суд і штраф 171.000 руб.

12-га сакавіка грамадзянін Н. традыцыйна нецвярозы без правоў ехаў у цёмны час сутак па роднай Лошніцы. У выніку быў

15 год з Чарнобылем

Напярэдадні 15 – годдзя Чарнобыльскай катастрофы Барысаўскі гарвыканкам зацвердзіў план мерапрыемстваў па сацыяльнай абароне і ахове здароўя жыхароў Барысава, пацярпелых ад аварыі.

У адпаведнасці з гэтым планам на працягу года аддзел выканкама на ўлік і размеркаванню жылля павінен забяспечваць жыллымі памяшканнямі грамадзян, якія стаяць на ўліку па паліпшэнню жыллёвых умоў і маюць льготы па арт. 18 Закона РБ “Аб сацыяльнай абароне грамадзян, пацярпелых на ЧАЭС”.

У красавіку з мясцовага бюджэту павінна была аказвацца аднаразовая матэрыяльная дапамога інвалідам Чарнобыля, а таксама сем’ям, якія страцілі кармільца ў выніку катастрофы.

Аддзелы культуры, інфармацыі, кінапракат з 16 па 26 красавіка праводзілі Тыздзень памяці ахвяр Чарнобыля, у школах, усіх навучальных установах горада праводзіліся спецыяльныя заняткі па чарнобыльскай тэматыцы. Па сумеснаму плану з ГТМА, Цэнтрам па аздараўленню і санаторна – курортнаму лячэнню прадстаў-

нікі ўлады наведвалі ў красавіку бальніцы, дзіцячыя аздараўленчыя цэнтры, а таксама цэнтры псіхалагічнай рэабілітацыі. Фінансаванне гэтай акцыі таксама ажыццяўляў мясцовы бюджэт.

Гарвыканкам унёс прапановы аб прадстаўленні да дзяржаўных узнагарод за шматгадовую працу і творчы ўклад у рэалізацыю дзяржаўных праграм Рэспублікі Беларусь па пераадоленню наступстваў катастрофы на ЧАЭС найбольш актыўных працаўнікоў.

А. Турко

БЕЛАРУСКИ КАМЕРЦЫЙНЫ ИНСТИТУТ КИРОВАНИЯ

Адрас: 220033, г. Мінск, пр. Партызанскі, 2. Тэл. (017) 226-03-45.
Правед: ст. м. “Палетарская”, аўт. № 8, 43, 79, трал. № 3, 16, 30, 36, 59, прып. “Фабрыка Камунарка”

Прыём: навучанне платнае і бясплатнае;
вочнае і завочнае;
дадатковы дыплом аб другой адукацыі.

Увесь час дзейнічаюць падрыхтоўчыя курсы.
Залічэнне здзяйсняецца па выніках
суб’яседавання на наступныя спецыяльнасці
і спецыялізацыі:

- 3.01.03.00 “Эканоміка і кіраванне на прадпрыемстве”
- 3.01.04.00 “Фінансы і крэдыт”
- 3.01.07.00 “Бухгалтарскі ўлік, аналіз і аўдыт”
- 3.01.08.00 “Сусветная эканоміка і міжнародныя эканамічныя стасункі”
- 3.01.09.00 “Менеджмент” – гэта кіраванне і арганізацыя ва ўсіх сферах дзейнасці
- 3.01.09.02: “Менеджмент у сферы арганізацыі дзейнасці дзяржаўных і камерцыйных прадпрыемстваў”
- “Менеджмент у сферы прагназавання і планавання сацыяльна – эканамічнага развіцця рэгіёнаў”
- “Менеджмент у сферы камерцыйнага дызайну”
- “Менеджмент у сферы выставачай і рэкламнай дзейнасці”
- “Менеджмент у сферы міжнароднага гандлю”
- 3.01.09.08 “Кіраванне персаналам прадпрыемстваў і працоўнымі рэсурсамі”
- 3.02.02.01 “Маркетынг у сферы міжнароднага гандлю”
- Г.09.01.00 “Правазнаўства”
- Г.09.01.02 “Гаспадарка і права”
- Г.02.05.00 “Сучасныя замежныя мовы”
- Г.07.01.00 “Псіхалогія”
- Г.07.01.02 “Сацыяльная псіхалогія”

Прыём дакументаў: з 15 сакавіка па 25 жніўня.
Даведкі па тэлефоне: (017) 226-03-45

Ліцэнзія № 54 Міністэрства адукацыі РБ ад 03.02.1995 г., працягнутая: Загад Міністра адукацыі РБ ад 09.06.2000 г. № 266, на 5 год.
Сертыфікат дзяржаўнай ацэчкі, рэгістрацыйны нумар 20 ад 21.04.1997 г.

Институт ПРАДПРЫМАЛЬНИЦКАЙ ДЗЕЙНАСЦІ

праводзіць навучанне па спецыяльнасцях:

- ✓ Камерцыйная дзейнасць;
- ✓ Маркетынг;
- ✓ Эканаміст (дзённая/завочная форма навучання);
- ✓ Эканоміка і кіраванне сацыяльна – культурнай сферы;
- ✓ Эканаміст – менеджэр (дзённая/завочная форма навучання);
- ✓ Сучасныя замежныя мовы;
- ✓ Перакладчык – рэфэрэнт (дзённая форма навучання);

Прыём дакументаў з 15 траўня.
Хлопцам на перыяд навучання на дзённым аддзяленні прадстаўляецца адтэрміноўка ад службы ў УС РБ.
Выпускніку інстытута выдаецца дзяржаўны дыплом спецыяльнага ўзору.
Кошт 700 - 750 у.а. - дзённая форма, 500 у.а. - завочная форма.

239-47-67; 239-41-58;
245-76-14; 289-12-64.

Капліца ў Навішчына

На мяжы Барысаўшчыны

На самым поўдні Барысаўшчыны ёсць вёска Навішчына. Шмат папярэдніх пакаленняў тутэйшых і не толькі тутэйшых жыхароў пакінулі аб сабе ў гэтых мясцінах няглыблячы слядоў. Мы ўжо пісалі пра паданне, якое тлумачыць паходжанне гэтай і суседніх вёсак, і яшчэ не раз будзем распавядаць пра тамтэйшыя мясціны.

Аднак у краязнаўчай і іншай літаратуры пра Барысаўшчыну пра тыя мясціны амаль немагчыма сустрэць ніякай інфармацыі. Чаму? Справа ў тым, што

наваколлі Навішчыны, як і пэўная частка поўдня Барысаўскага раёна, адміністрацыйна да Барысаўшчыны ніколі да XX стагоддзя не належала. У старажытных

часы тут была ўскраіна Ігуменскага княства. У часы Вялікага Княства Літоўскага гэтыя землі таксама ніколі не падпарадкоўваліся Барысаву. Не ўваходзілі яны ў Барысавскі павет пры панаванні тут Расійскай імперыі. Толькі ў савецкія часы гэтыя мясціны ўвайшлі ў склад Барысаўскага раёна. Таму ў ранейшых даслед-

чыкаў Барысаўшчыны гэты рэгіён заставаўся па-за ўвагай. Яму ж, як далёкай малалюднай ўскраіне Ігуменшчыны, таксама мала ўвагі ўдзялялі ў мінулым і краязнаўцы суседняга павета.

Усё вышэйсказанае ў поўнай меры датычыцца таксама і гісторыі каталіцкага прыходу ў Навішчына і яго капліцы. Калі ён быў

утвораны, зараз вызначыць цяжка. Магчыма, калі паданне пра занаванне вёскі (пра яго наша газета пісала ў № 6(15) за 2000 год – “Загадка Лёзна”) грунтуюцца на рэальных гістарычных падзеях, што вельмі верагодна, час заснавання прыходу – канец XVII стагоддзя. У тыя часы каталіцкая абшчына ў Навішчына падпарадкоўвалася Дукорскай парафіі (Дукора – раней мястэчка ў Ігуменскім павеце, зараз – вёска ў Пухавіцкім раёне). У другой палове XIX стагоддзя Дукорская парафія касуецца, а капліца ў Навішчына перадаецца ў Барысаўскую парафію.

Капліца, якая існуе на могільках у Навішчына зараз, была закладзена 14 верасня 1905 года жыхаром Шабліншчыны Тамковічам. Для гэтага быў куплены свіран у тамтэйшага пана Дуброўскага. Аднак будаўнічых матэрыялаў са свірана было недастаткова. Таму для пабудовы капліцы была дададзена яшчэ дадатковая колькасць бярвенняў.

Самы цяжкі перыяд для капліцы быў падчас так званага ваяўнічага атэізму, калі навокал бажніцы зніклі адна за адной. У гэты час капліца была зачыненая. Быў і загад “зверху” знішчыць яе. Тагачаснае тамтэйшае мясцовае кіраўніцтва па нейкіх прычынах яго не здзейсніла, але “на верх” адрэпартавала пра выкананне загада.

У наш час капліца перажывае сваё адраджэнне. Ужо не адзін год як адноўлены яе прыход, сама яна адрамантавана. Тут рэгулярна праводзяцца набажэнствы.

Гісторыя капліцы ў Навішчына – толькі маленькі штрышок у маляўнічай карціне – гісторыі тых мясцін. У наваколлях вёскі шмат амаль не краўтых лясцоў, якія хаваюць у сабе яшчэ не адну таямніцу. Але гэта ўжо тэма для іншых распавядаў, багатае поле для працы даследчыкаў нашай мінуўшчыны.

М.Мацельскі

Аўта-мота клуб

У вайсковым гарадку Печы Ігар Лявонаў разам са сваім сябрам Русланам (абодвы байкеры) стварылі свой клуб па рамонту матацыклаў, які назваў “Аўта-мота клубам”. Гісторыя клуба не вельмі вялікая. Спачатку хлопцы звычайна пачалі цікавіцца матацык-

ламі, прычым больш за ўсё “лёгкімі”, а праз некаторы час перайшлі на больш “цяжкія” мадэлі.

Першыя месяцы не было нічога, акрамя сваіх “машын”, але праз некалькі тыдняў яны знайшлі першыя інструменты і пэўнае абсталяванне. Потым усё пацякло

само сабой далей, і вось зараз хлопцы амаль што адкрылі сваю майстэрню. Зараз Ігар і Руслан могуць зрабіць з амаль любога заезджанага матацыкла сапраўдную “ляльку”.

Акцыя “Пазнаем Беларусь!”

Набліжаецца да заканчэння акцыя “Пазнаем Беларусь!”, якую арганізавалі рэдакцыя газеты “Гоман Барысаўшчыны” сумесна з турыстычным агенствам “Агата-тур”. Мэта акцыі – паглыбленне знаёмства з нашай Радзімай – Беларуссю і нашай малой Радзімай – Барысаўшчынай.

Нагадаем, што пераможцаў чакіе бясплатная экскурсія па Барысаву і Барысаўшчыне, якая распісана спецыяльна для акцыі і прадугледжвае агляд і знаёмства як з вядомымі тутэйшымі гістарычнымі мясцінамі і помнікамі, так і з малавядомымі, але не менш каштоўнымі. Яна прымуціць вас зусім па-іншаму глянуць на гістарычную спадчыну і мінуўшчыну нашага краю!

Для індывідуальнага ўдзелу ў конкурсе неабходна даслаць на адрас рэдакцыі ліст з артыкулам на тэму “Мой Барысаў” (або “Мая вёска”), у якім абгрунтаваць, чаму вам падабаецца наш горад ці якім вы жадаеце яго бачыць у будучыні. Памер тэкста – не больш за палову машынапіснай старонкі. Не забудзьце ў пісьме паведаміць

кароткія звесткі пра сябе і свае кантактныя каардынаты.

Калектыўным удзельнікам акцыі можа стаць любы клас, навуцкая група і інш., хто на працягу дзеяння акцыі ўдзельнічаў у экскурсіях па Беларусі з турыстычным агенствам “Агата-тур”. Для калектыўнага ўдзелу ў акцыі неабходна выразаць адзін на групы купон, запоўніць яго і зарэгістраваць у агенстве “Агата-тур”. Пры кожнай новай экскурсіі запаўняецца новы купон, што павялічвае шанцы на выйгрыш. Індывідуальны пераможцы акцыі вызначаюцца на падставе дасланых матэрыялаў. Калектыўны пераможца вызначаецца на падставе жэрабярэжжя зарэгістраваных у агенстве “Агата-тур” купонаў.

Акцыя працягнута да 20 траўня 2001 года. Вызначэнне пераможцаў адбудзецца 21 траўня ў 17⁰⁰ у памяшканні агенства “Агата-тур”. На яго запрашаюцца прадстаўнікі ўсіх калектыўных удзельнікаў акцыі. Экскурсія пераможцаў адбудзецца 27 траўня.

900 годдзю Барысава

На юбілей горада няхай замест аўтобусаў пасажыраў перавозыць фурманы. Будзе цікава, калі людзі будуць ехаць у брычцы з сенам.

У 12-й або 13-й гадзіне па горадзе, ад старога да ўскраіна новага, будзе праезджаць князь Барыс Усяслававіч са сваёй дружнай. Па ўсім горадзе будуць хадзіць людзі і раздаваць невялікія кнігі пра жыццё горада ці пра гісторыю Барысава.

На кожным старым доме будуць вісець шыльды, на якіх напішуць гісторыю дома, што было тут раней, хто ў ім жыў.

На асфальце можна напісаць словы, напрыклад “Свята горада” або “Барысаву - 900 гадоў”, “Дзень нараджэння Барысава” і г.д.

На плошчы мы ўбачым сялянскія хаткі, у якіх будуць прадаваць старажытныя рэчы. Музей можна перанесці на плошчу, дзе і паказваць яго экспазіцыю. Неабходна будзе забараніць ездзіць па горадзе на машынах. Перамяшчацца можна будзе толькі ў брычках.

На базары будуць прадаваць парасят, коней, кароў, трусаў і іншых жывёл. У некаторых крамах можна будзе купіць старыя прылады працы, адзенне і ежу.

Цудоўна было б зняць пра горад невялікі фільм і паказаць яго ў кінатэатрах.

Моладзь апрагнецца ў старажытны адзенні і нават тынсейджэры будуць так хадзіць па горадзе, як быццам так і трэба.

Абавязкова, каб канцэрты праходзілі і на плошчы, і ў старым горадзе. І абавязкова на беларускай мове.

У гэты дзень, я мару, усе павінны размаўляць на роднай мове. Можна, гэта ўсім спадабаецца, і беларуская мова будзе гучаць заўсёды.

Вось такім я бачу свята горада.

Г.Кавалёва, політэхнічны ліцэй, 9 клас.

Наркам-ваўкалак

Пасля заканчэння Першай сусветнай вайны вайсковы батальён ўсё яшчэ не спыняўся: панская Польшча рыхтавалася да новых захопаў іншаземных тэрыторый. Па загаду У. Леніна (Ульянава) Беларусь і Літва былі злучаныя ў Літ.-Бел.ССР (люты—жнівень 1919 г.). У той перыяд ліхалецця вайсковым камісарам горада Барысава прызначаецца І.Л.Бенгер, латыш па нацыянальнасці. Трэба заўважыць, што на гэтай адказнай пасадзе ён вылучаўся асаблівай жорсткасцю: асабіста сам нярэдка расстрэльваў на Батарэях контру ды ... іншы незадаволены савецкімі парадкамі люд, за што, відаць, яго, як бальшавіка-ленінца, сур’ёзна папярэдзілі і перавялі на другую пасадку ў мястэчка Халопенічы. Зразумела, што ў такіх выпадках многія падобныя ўладальніцы затым шкодзіць сваім крыўдзіцелям. Прыблізна праз месяц за таварышам Бенгерам прыехалі з Барысава чэкісты, каб арыштаваць яго. Адчуўшы няладнае, былі барысаўскі

вайсковы камісар даў дзёру ў лес, дзе ў хуткім часе арганізаваў унушальны антыбальшавіцкі баявы атрад, які часам налічваў да 200 штыкоў. На працягу шэрагу гадоў атаман Бенгер рабіў у акрузе начныя налёты, рэйды, засады, і, калі нехта з камуністаў ці чэкістаў трапляў у ягоныя рукі жывым, то ён выкарыстоўваў да ахвяры асаблівыя катаванні. Калі кола расплаты пачало звужацца, Бенгер пакінуў сваіх “лясных саратнікаў” і знік назаўсёды з гэтых мясцінаў. Можна дапусціць, што ён збег у Латвію.

Такая непрычасная праўда таго смутнага часу, калі зямля Барысаўшчыны (ды і ўся Беларусь наогул) з’яўлялася па-сутнасці прахадным дваром, своеасаблівым тэатрам вайсковых дзеянняў.

А.Шустоўскі

P.S. Больш падрабязныя звесткі аб Бенгерах можна знайсці ў газеце “Пазоня” ад 3 ліпеня 1997 г. і сярод архіваў беларускага пісьменніка-эмігранта Ю. Віцьбіча (1905—1975 г. ж.).

Народны тэатр “Відарыс” – цікавейшая старонка 900 – гадовай гісторыі г.Барысава

Пад такой назвай у 12 – ай школе горада прайшло цікавае мерапрыемства, арганізаванае настаўніцай роднай мовы Гаўрусёвай Н.С. і яе вучнямі. Мерапрыемству папярэднічала вялікая пошукавая праца вучняў і настаўніцы, што вылілася ў падрыхтоўку навуковай працы “Беларускі тэатр ад вытокаў да сучаснасці”.

У гэты дзень гасцямі школы сталі артысты тэатра “Відарыс” і галоўны рэжысёр тэатра, былы

вучань гэтай школы, Буйко У.А., а таксама кіраўнікі школ горада.

Вучні Гаўрусёвай Н.С. цудоўна апавядалі аб беларускім тэатры ад нараджэння да сённяшняга дня. Артысты “Відарыса” прадэманстравалі свае майстэрства, правялі віктарыну гісторыі тэатра Барысава сярод вучняў.

Напрыканцы хочацца дадаць, што само свята было наладжана ў народным стылі, а вёў яго сам Несцерка.

М.Пучыла

Купон № _____

на ўдзел у акцыі “Пазнаем Беларусь!”

Група (клас) _____

Экспедыт _____

Дата рэгістрацыі купона “___” _____ 2001 года.

МП _____

Чыгуначны вакзал у Гданьску

Новае арганічна спалучаецца са старым

Вольны горад Гданьск

У красавіку журналіст газеты "Гоман Барысаўшчыны" С. Нялюбін знаходзіўся на стажыроўцы ў польскім горадзе Гданьску. Сёння ён дзеліцца сваімі ўражаннямі з чытачамі газеты.

Што адразу ўразіла – размаляваныя графіці электрацягнікі і белыя дубінкі ў паліцыянтаў. І яшчэ Балтыйскае мора. Невыказная веліч.

Што ўразіла яшчэ мацней, гэта тое, як на большасць з нас паўплывала замежжа. Кожны стаў большым патрыётам, чым быў на Беларусі. Нават тыя, хто не выкарыстоўвае родную мову паўсядзёна, пачалі гутарыць паміж сабой выключна па-беларуску.

Я таксама не быў выключэннем. У Польшчы я трапіў упершыню і таму з цікавасцю ўспрымаў Гданьск. Але амаль заўсёды ўзгадваў Барысаў. Зьявілася жаданне не проста апісаць тое, што я ўбачыў, але і параўнаць гэтыя два горады.

Гданьск – багаты партовы горад. Як сказана ў турыстычным праспекце, тры чвэрці насельніцтва заняты ў прыватным бізнесе. Барысаў таксама з'яўляецца вялікім для Беларусі транспартным вузлом. Не ведаючы статыстыкі аб занятасці насельніцтва ў прыватным бізнесе, я здолеў узгадаць толькі страйкі прадпрыемстваў.

У вайну Гданьск амаль цалкам быў зруйнаваны пад час налётаў савецкай авіяцыі. Адноўлены па чарцяжах, якія захаваліся ў бібліятэках. Але палякі вырашылі цалкам аднавіць горад, захававшы яго старажытную сутнасць, а не будавалі цэнтр аднагоўнымі каробкамі, як было зроблена, напрыклад, у Віцебску.

Гданьск няспынна рэстаўруецца. Гэта прыцягвае шматлікіх турыстаў. На вуліцы Длугай Старога мяста (гістарычнага цэнтру Гданьска) скандынаваў і немцаў больш, чым палякаў.

Прыкладам стаўлення да гістарычнай спадчыны ў Барысаве можа стаць замчышча, якое быццам бы і ёсць, а на справе амаль што ўжо і няма. Ніколі не сустракаў у Барысаве турыстаў, які прыехаў бы паглядзець на нашы гістарычныя помнікі. Магчыма, калі б мы адбудоўвалі па існуючых рэканструкцыях сярэдневяковы замак, нешта б і змянілася?

Гданьск – горад моладзі. У горадзе з насельніцтвам 800 тысяч знаходзіцца сем вышэйшых устаноў. Большасць з іх – дзяржаўныя. Калі выхадзіць з колькасці насельніцтва,

у Барысаве павінна быць не менш за дзве ВНУ. Стыпендыя ў Польшчы складае каля двухсот даляраў. У Барысаве – 10 даляраў. У Гданьску шмат замежнай студэнцкай моладзі. У цэнтры заўсёды можна сустрэць адразу некалькі маладзёвых турыстычных груп.

Нягледзячы на існуючыя легенды, канстатую, што беларускія дзяўчаты ўвогуле, і барысаўскія ў прыватнасці, значна прыгажэй за палячак. Але апошнія больш свабодна адчуваюць сябе ў адзенні. Шмат хто з іх апрануты, як мульткі ў лацінаамерыканскіх кліпах.

Гданьск. Набыць можна ўсё. Але трэба ведаць дзе. Польскі камерцыйны кіёск можна адрозніць ад барысаўскага толькі па коштах ў злотых. І ў тых і ў другіх – "джэнтэльменскі набор" – шакалад-жвачка-прэзерватыў.

Адзін і той жа прадукт ці кусок вопраткі можна набыць у два разы

танней, калі наведаць не магазін у цэнтры горада, а рынак ці супермаркет на ўскраіне.

Цэны на ўсё прыкладна такія ж, як і ў Беларусі. Гарэлка даражэй, а сала таней. Аб гэтым даведаецца кожны, хто перасякае мяжу з Польшчай, ад сваіх жа беларусаў, якія па гэтай няхітрай формуле зарабляюць сябе на жыццё.

Палякі, нягледзячы на тое, што атрымліваюць значна больш за беларусаў (сярэдні заробак – 300 - 400 даляраў), думваюць аб грошах значна больш. У Польшчы беспрацоўнага, які не долеў заплаціць за кватэру, можна проста на законных падставах выкінуць на вуліцу.

Дарэчы, не так даўно Гданьск адсвяткаваў сваё тысячагоддзе. Палякі казалі, што ўздым гонару за свой горад і рост самасвядомасці прыпалі менавіта на гэты час. Барысаў таксама рыхтуецца да юбілею. Чым не шанец?

С. Нялюбін
nelubin@yahoo.com

Традыцыйі продкаў

На пачатку веснавых палявых работ у канцы красавіка – пачатку мая існаваў традыцыйны земляробчы абрад – заворванне, аралёба, запашка, першая баразна. Першы выхад у поле быў святам. Араты ўставаў на золку, апранаў чыстую кашулю, акрапляў сваіх валоў ці коней крынічнаю вадою і ехаў на ніву. Браў з сабою хлеб, ваду, яйкі, соль; вада і хлеб, па павер'ю, аберагалі ад дрэннага, перадавалі палеткам сваю жыццёвую сілу. У дзень заворвання селянін працаваў нядоўга. Прайшоўшы 2 – 4 баразны, ён вяртаўся

дамоў, дзе яго чакаў святочна накрыты стол. Гаспадыня выпякала абрадавае пячэнне ў форме земляробчых прылад. Былі мясцовыя асаблівасці абраду заворвання. Напрыклад, у Заходнім Палессі араты ехаў на поле ўвечары, браў з сабой ручнік, хлеб, соль, грамнічную свечку.

Палявыя работы пачыналі звычайна ў залежнасці ад шматлікіх прыкмет – цвіцення пзуных раслін, прылёту з выраю птушак, стану глебы, надвор'я. Заворванне існуе і ў сучаснай працоўнай абраднасці.

М.Пучыла

Май – травень

Май, апошні месяц вясны. Беларуская назва яго, як і сучасная ўкраінская, травень. Сонца над гарызонтам у поўдзень падымаецца на вышыню 54,8° (сярэдзіна месяца). Сярэдняя тэмпература паветра ў траўні 11,6 – 12,6° на паўначы і 13,2 – 14,6° на поўдні, яе максімум дасягаў 34, мінімум – 8°С. У першай палавіне месяца звычайна спыняюцца начныя замаразкі. Прыкладна 6 разоў за дзесяцігоддзе замаразкі ў траўні ахопліваюць усю тэрыторыю рэспублікі. Характэрны і так званы зварот халадоў, які з'яўляецца суправаджаецца снегападамі. Пахмурных дзён

бывае 6 – 10, ясных 2 – 4. Адносная вільготнасць найменшая (68 – 72%), колькасць вільготных дзён 2 – 4; сухіх дзён 1 – 3 на поўначы і 3 – 7 на паўднёвым усходзе. У 1949г. у Жлобіне іх было 14. атмасферныя ападка на большай частцы Беларусі складаюць 55 – 60мм, у асабліва дажджлівыя гады можа выпасці да 200мм (Віцебск, 1928г.) а ў засушлівыя – усяго 4мм (Жлобін, 1936г., Шаркоўшчына 1971г.). У траўні часам здараецца высушванне воранага і больш глыбокага слою глебы. Бываюць моцныя вятры, пылавая бура, град, ліўні.

М.Пучыла

INTERNATIONAL CORRESPONDENCE COURSE

**Зможаш, калі захочаш!
Вучыся з намі!**

**Інфармацыя аб
курсах**

Кожны месяц накладной платой Вы будзеце атрымліваць падручнікі з дамашнімі заданнямі і аўдыё касету. Выкананыя дамашнія заданні нашы выкладчыкі правяраць і вышлюць Вам разам з новымі ўрокамі.

Стаць нашым студэнтам магчыма ў любым узросце і ў любы час.

Для гэтага запоўніце анкету – заяву і адпраўце па ўказанаму адрасу.

Адрас: 220034
г. Менск-34, п/с 11
International
Correspondence Course

Анкета - заява

Код конкурсу _____

Прозвішча _____

Імя _____

Імя па бацьку _____

Год нараджэння _____

Тэлефон _____

Адрас _____

Паштовы індэкс _____

Дата _____

Подпіс _____

(За дзяцей ва ўзросце да 18 гадоў распісваецца адзін з бацькоў)

БАРЫСАЎШЧЫНЫ

Дазвол №1080 выд. МЗС РБ ад 26.04.99г.

**Англійская, нямецкая,
менеджмент,
камп'ютэрныя курсы**

Па ўсіх пытаннях звяртайцеся з панядзелка па пятніцу
з 9:00 да 17:00 па адрасу: г. Менск, вул. Чапаева, 5, оф. 224,
т/ф: (017) 236-56-94. E-mail: icc@open.by

Назва курса	Конт. адной пасылкі \$	Новы конт.	Конт. пасылкі накладной платой	Колькасць пасылкі, конт. касеты	Код курса
Англійская мова для пачынаючых	12,5	6000	7700	16 - 8	ЕВ
Нямецкая мова для пачынаючых	12,5	руб.	руб.	16 - 8	ГВ
Англійская мова для сярэдняга ўзроўню	15,5	6 500 рублёў	8 300 рублёў	12 - 12	АЕ
Нямецкая мова для сярэдняга ўзроўню	15,5			12 - 12	АГ
Англійскі для бізнесу	20,5			6 - 6	ВУЕ
Менеджмент	17,5			6 - -	М
Англійская мова для дзяцей 6 - 12 год (з інструкцыяй для бацькоў)	14	14		9 - 9	СЕ
Нямецкая мова для дзяцей 6 - 12 год (з інструкцыяй для бацькоў)	14			9 - 9	СГ
Камп'ютэрныя курсы (Windows 98, MS Word, Excel, Internet)	14			3 - -	К

* 3 ўлікам паштовых расходаў

ААТ АгратэхСэрвіс

Пш. 198 (30.06.00 – 27.07.05) Менабліванкама

Прапануе запчасткі да аўтамабіляў

✓ ГАЗ-53, 3307
✓ Газель
✓ Волга
✓ УАЗ
✓ Кузавы УАЗ
✓ ТАСОЛ

**Больш 1000
найменаваных запчастак
са склада ў Барысаве.
Магчымы бартар на
прадукцыю АГУ**

Тэл/факс (01777) 3-40-53 Тавар сертыфіцыраваны

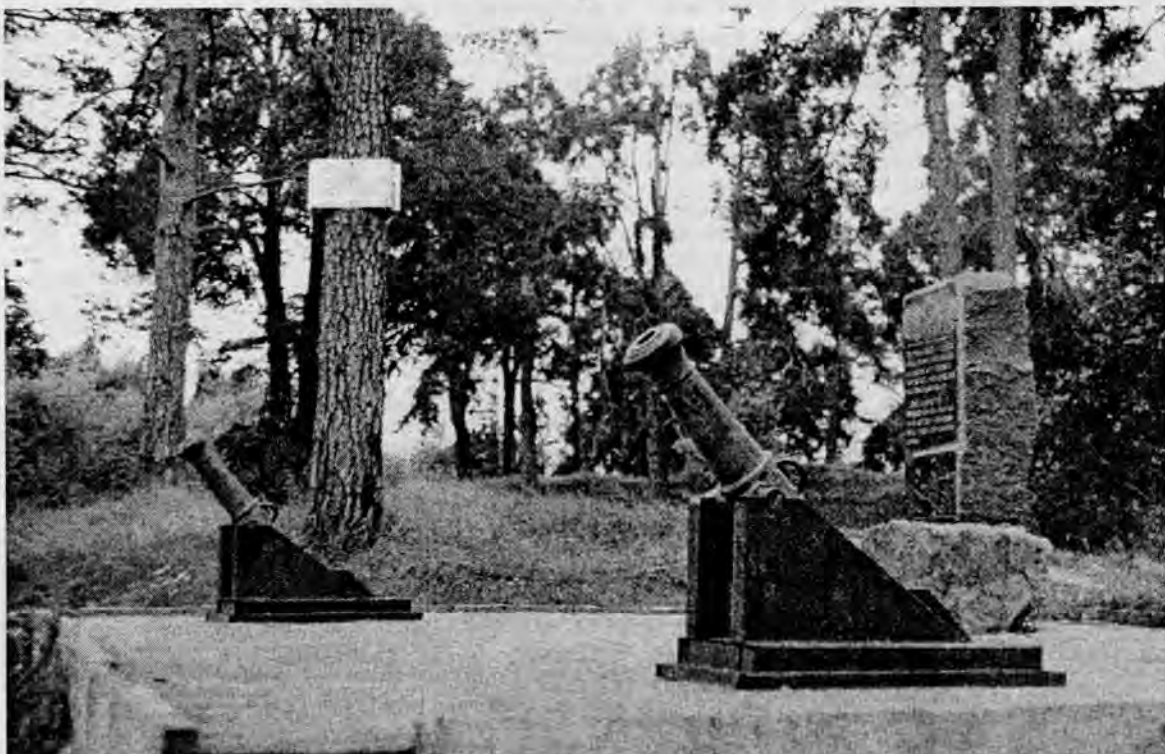

БАРЫСАЎШЧЫНА АД НАЙСТАРАЖЫТНЫХ ЧАСОЎ ДА СУЧАСНАСЦІ

(Працяг, пачатак у № 1-16, 18 - 20, 22 - 25 за 1996 - 2001 гг.)

У кастрычніку Дунайская армія, якой камандаваў Чычагоў, атрымала ад Кутузава загад зайсці ў тыл напалеонаўскай арміі і адрэзаць ёй шлях адступлення па Бярэзіне. Ужо 16 лістапада яе 35-тысячнае войска ўступіла ў Менск. Рэшткі тамтэйшага французскага гарнізона адступілі ў Барысаў. У сувязі з тым, што пераправа ў нашым горадзе мела вялікае стратэгічнае значэнне, на яе абарону былі дадаткова накіраваны французскія войскі пад кіраўніцтвам маршала Удзіно, армія Віктора і саюзныя ім польскія войскі, якімі кіраваў Дамброўскі. Разам з Дамброўскім у Барысаў прыбыў кіраўнік адміністрацыі Менскага ваяводства Вялікага Княства Літоўскага Бранікоўскі. Польскія жаўнеры на чале з Бранікоўскім прыбылі ў Барысаў 6-га лістапада і замацаваліся на перадмоштных умацаваннях, якія французы не паспелі разбурыць. Вечарам 8-га лістапада да іх далучылася дывізія Дамброўскага. Літаральна следам – за гадзіну да світання 9-га лістапада авангард расійскай арміі – 14-ы егерскі полк, якім кіраваў А. Красоўскі, падшоў да Барысаўскага тэт-дэ-пону. Войска Дамброўскага не чакала такога хуткага падыходу маскоўцаў і не было гатова да абароны. У дадатак да ўсяго вартаўнік прыняў полк Красоўскага за свой атрад, які затрымаўся. Трывога не была ўзнята. Гэта дазволіла расійскаму войску проста і без значных страт авалодаць правым рэдутам. Было гэта каля 7-і гадзін ранку.

Інакш разгорталіся падзеі вакол левага рэдута. Тут 38-ы егерскі полк, якім кіраваў генерал-маёр

Помнік на перадмоштных умацаваннях Барысава, які нагадвае аб тутэйшых падзеях 1812 года.

Энгельгард, сустрэў моцнае супраціўленне. Аднак пасля падыходу 7-га егерскага палка правы рэдут таксама быў захоплены маскоўцамі. Другая лінія ўмацаванняў заставалася за войскамі Дамброўскага. Ім на дапамогу ішлі падмацаванні з поўначы – з раёна вёскі Дымкі і з поўдня – з раёна Гары і Юшкевіч. Але ні адна з тых калон не змагла прабіцца да тэт-дэ-пона. Яны былі спынены рэзервовымі палкамі Ламберта і былі вымушаны адступіць.

Першая спроба расійскага войска захапіць другую лінію абароны перадмоштных умацаванняў з дапамогаю 13-га і 38-га егерскіх палкоў выніку не дала. Пры гэтым пад час вайсковых дзеянняў быў паранены Ламберт. Пры другой спробе дадаткова была выкарыстана конна – артылерыйская рота, якой кіраваў палкоўнік Магдэнка. Спачатку з левага рэдута быў праведзены інтэнсіўны абстрэл з гармат войска Дамброўскага. Пры гэтым ён быў настолькі інтэнсіўны, што некалькі

ядраў пераляцелі праз Бярэзіну і трапілі ў цэнтр горада, а некалькі нават пераляцелі праз яго. Пасля абстрэлу егерскія палкі, да якіх былі дададзены рэзервовыя падраздзяленні, пайшлі ў шыкавую атаку. Войска Дамброўскага каля 3-х гадзін дня было вымушана адступіць праз мост у Барысаў і далей у накірунку Лошніцы. Пры выхадзе з горада каля млына на рацэ Сха яно прадпрыняла спробу выстраіцца ў баявыя шэрагі. Аднак кавалерыя расійскага войска, якая ішла па іх следы, не

дала ім гэта зрабіць. Астатняя частка маскоўскага войска, якая не пайшла ўслед за Дамброўскім, занялася ў Барысаве марадзёрствам.

У выніку бою ў Барысаве, які скончыўся каля 16-і гадзін 10 лістапада, расійскае войска згубіла каля 1000 чалавек забітымі і параненымі. У войску Дамброўскага забітых і параненых было каля 2000 чалавек.

(Працяг будзе)
М.Мацельскі

Шэрыя Насця і Андрэй - яркія таленты

Сустрэкацца з талентам прыемна, спрыяць іх станаўленню - удвая. На гэты раз мы з прыемнасцю знаёмім чытачоў з Шэрымі Насцяй і Андрэем (брат і сястра) з СШ № 24. Да друку матэрыял падрыхтаваны Людмілай Мікалаеўнай Лапянок.

Насця - цудоўная і таленавітая дзяўчына, чалавек пазычнай душы, з добрым і спагадлівым сэрцам, прыгажуня, якая зачароўвае лірычнымі мелодыямі сваіх песень і высокім майстэрствам музычнага выканання. Свой першы верш напісала ў 11 год. Вершаў напісала многа, але друкаваць іх не спяшаецца. У будучым вельмі хоча спяваць, працаваць у тэатры, дарыць людзям часцінку свайго сэрца, далучаць іх да культурнага жыцця.

Добра атрымліваюцца ў Насці і праявіныя творы, дзе ўжо зараз відаць рука майстра.

Чорная бяда

У кожным з нас жыве смутак і боль за ўсіх, хто пацярпеў ад Чарнобыльскай бяды.

Не адзін раз чалавек задаваўся пытаннем: чаму чалавек сам сабе шкодзіць? Чаму большасць зла, што жыве ў свеце, стварае ён сам? Не шануе чалавек тое, што дадзена яму Богам. Усё навокал хоча ён перайначыць, перарабіць на свой лад. Але не заўсёды робіць гэта разумна, прадумана. У выніку - пакуте прырода, пакуте і сам чалавек.

Вельмі часта па радзі і тэлебачанні мы чуем: "Чалавек выратуе Свет". Але чаму ж тады ўсё больш становіцца на нашай Зямлі небяспечных аб'ектаў, страшнай зброі? Знішчаць заўсёды лягчэй, чым ствараць.

Так здарылася і ў Чарнобылі. Не дагледжана, не прадумана, не растлумачана, і - жах, боль, пакуты. Загублена шмат жыццяў. Забруджаны лясы, палі, рэкі, паветра. Хто адкажа за смерць і гвалт над прыродай?

Яшчэ вельмі доўга мы будзем помніць красавік 1986 года. А напамінам нам будуць тыя ягады, якія нельга есці, тыя рэкі і азёры, у якіх нельга купацца і лавіць рыбу, дажджы, якія нясуць смерць...

Мама казала Арцёму:

"Сыноч, не гуляй пад дажджом. Дождж зараз грозны і злосны. Лепей ідзі, сыне, у дом."

Але жартам малому дзіцяці
Словы здаліся тыя,
Што клапатлівая маці
Казала яму з ганка дому.

"Мама! Якая слаўнота!
Як добра пад цёплым дажджом!
Хутка над дахам вясёлка
Ўспыхне чароўным святлом!"

Пакінула дом той шчасце,
Сумна ў тым зараз доме.
Зараз Арцёмка ў палаце,
Маці заве ён сваю:

"Выратуй, мама, прашу я!
Выратуй! Жыць я хачу!
Болей ніколі не буду
Злоснаму верыць дажджу!"

Б'ецца ў беднае маці
Думак журботных ніць:
"Як жа з хворым сынам
Да новых дажджоў дажыць..."

Шэры Андрэй - родны брат Насці. Вельмі таленавіты чалавек. З давальненнем піша прозу. Падабаецца ствараць уласныя тэксты.

Са школьных прадметаў перавагу дадае матэматыцы, беларускай мове і літаратуры. Захапляецца гістарычнай літаратурай і радыётэхнікай. Любіць жыцьцё, асабліва сабак.

Ягады збіраюцца на бал, альбо Згадкі пасля наведвання сонечнай палянкі

Быў цёплы ліпенскі дзень. Ярка свяціла сонейка, а рэдкія аблачкі нерухома адпачывалі на блакітным небе. Ветрык знік некуды яшчэ з раніцы, таму вакол панавала цішыня.

Але толькі не на лясной паляне. Тут адбываліся вялікія падзеі: ягады збіраліся на свой традыцыйны бал, каб паказаць сваё рознакаляровае ўбранне, сваю прыгажосць, каб проста павесяліцца.

Шчаслівы той, хто быў на паляне ў гэты час. Усе ягадкі адхінулі свае зялёныя лісточкі і папраўлялі бальныя строі. Здавалася, што на зялёным дыване параскіданы чырвоныя, барвовыя, чорныя, сінія і яшчэ шмат якія бусінкі.

Маленькая сунічка Зорачка таксама хацела паглядзець на гэта відовішча. Але туды пускалі толькі дарослых. Зорачка падышла да сваёй матулі і спытала:

- Матуля, ці можна мне пайсці з табой? Я ўжо амаль вырасла, стала прыгожай і пачынаю высыпаць.

Але матуля сказала:
- Не, Зорачка. Твой час красавання яшчэ не настаў. Навошта спяшацца? Вось калі станеш зусім дарослай і спелай, тады і ты трапіш на бал і зачаруеш усіх сваёй красой.

Зорачка вельмі расхвалывалася, але больш не прычэпала матулі. Яна цяпіліва чакала свайго часу, падстаўляючы пад сонечныя прамяні то адзін, то другі бачок.

Як жабянё абедала

Не ведаю, як каму, а мне дык з бацькамі пашанцавала - яны ў мяне вялікія аматары бавіць час з вудамі ды грыбнымі кошыкамі. І цераз гэта шмат цікавага ад іх пачуць можна. Во хаця б гісторыю пра тое, як матуля жабянё частавала.

Трэба сказаць, што няма для маіх старых лепшай рыбалкі, чымсьці на рэках, дзе гадаваліся - Бярэзіне, Плісе ды Вушы. Але ж доўгія гады працавалі яны далёка ад радзімы на шахце ў Кузбасе, які славуты шматлікімі штучнымі сажалкамі. Вось і цягне іх часам па сібірскай звычцы трохі карасікаў палавіць. Ну хаця б на той невялічкай сажалцы, што ляжыць ў лагчыне за Глівінам, ля бярэзінскай шашы. Нельга сказаць, што карась там багаты, але ці толькі ў здабычы асалода для сапраўднага рыбака.

Было гэта ў час, калі карась кашы не хацеў, але з поспехам ішоў на чарвяка. Сядзіць матуля на беразе і за паплаўком сочыць. Але ж і карасік трапіўся не дурны - так і гэтак чарвяка смочка, а добра ўхапіцца не спяшаецца. Вырасшыла маці чарвяка замяніць на больш жвавага ды смачнага. А выкарыстанага кінула ў бок вады. І тут нібыта зялёная маланка мільганула між ботам матуліным і сажалкаю. Малое зялёнае жабянё, рухаючы сківіцамі, уселася ля матулі і ў вочы той утаропілася. "Што, яшчэ чарвяка хочаш?" - пытаецца кабета. А тое ў адказ - скок проста на бот і яшчэ больш нахабна пазірае. Закінула маці вуду, потым і для госцейкі чарвячка вылучыла. Спрытна схопіла жабка падарунак, але чар-

вячок не малы - сярэдзінка ў роціку, а канцы вісяць. Хуценька-хуценька дзвюма ручкамі-лапкамі зафікала тыя канцы ў роцік, праглынула і далей глядзіць-просіць. "Яшчэ?" - пытаецца матуля. "Так!" - адказваюць вочкі-гузікі. "Бяры!" - трэці чарвячок схавалася ў шырокім роціку. Зноў глядзіць дапытліва і з бота не злазіць. Тут матуля зацікавілася, колькі ж гэтая істота можа з'есці? І пачала кідаць чарвякоў аднаго за другім, нават на рыбу забылася.

Дзесяці на дзесятым экзemplары пачуліся крокі - набліжаўся бацька. Жабянё жвава з бота скок ды ў сажалку. Села і з вады за старымі назірае. Распавяла маці пра сваю прыгоду, пасмяялася, і бацька назад пашыбаваў. Толькі ён адышоўся, жабянё зноў на бот ускочыла, глядзіць у вочы, патрабуе працягу балю. Пачалі зноў карміцца...

Калі вы думаеце, што гэтая малеча з'ела аж дваццаць чарвякоў - то глыбока памыляецеся. Наша сяброўка - не абжора. Пасля дзевятнаццаці чарвяка яна сказала: "Досыць, дзякуй!". Паважна, няспешна злезла з бота і пашлёлала да вады, дзе залегла пераварваць абед, здабыты дзякуючы выдатнай смеласці і вынаходлівасці.

Е.Граковіч

Футбольны агляд

Пачнем спачатку

11 красавіка пачаўся чарговы чэмпіянат Беларусі па футболе. Для барысаўскай каманды гэта чацвёрты сезон у вышэйшай лізе і шосты ў першынстве незалежнай Беларусі. Звернемся ў гісторыю выступлення БАТЭ за гэты час.

1996 год – 2-я ліга (I месца);
1997 год – 1-я ліга (II месца);
1998 год – вышэйшая ліга (II месца);
1999 год – вышэйшая ліга (I месца);
2000 год – вышэйшая ліга (III месца).

З выступленняў каманды бачна, што яна не апускаецца ніжэй трэцяга месца. Будзем спадзявацца, што гэта традыцыя сёлага не будзе парушана. Аднак паўтарыць у гэтым сезоне папярэднія вынікі будзе значна складаней.

Зараз прааналізуем першыя матчы. Першынство Беларусі:

Гомель – БАТЭ, 0:1 (Лагун);
БАТЭ – Дынама (Бг), 2:1 (Ганчарык, Бага);
Нафтан – Дзвон – БАТЭ, 1:1 (Кутузаў);

Кубак 1/4 фінала:

Славія – БАТЭ, 0:2 (Лагун, Грыгораў);
БАТЭ – Славія, 1:3 (Кутузаў).

У першынстве былі атрыманы перамогі над камандамі, якія наўрад ці ўвойдуць нават у пяцёрку мацнейшых па заканчэнні сезона, Барысаўцы ў гэтых не змаглі атрымаць перамогу над камандай Нафтан – Дзвон – камандай, якая добра калі ўтрымалася ў вышэйшай лізе на наступны сезон.

Аднак, нягледзячы ні на што, БАТЭ знаходзіцца зверху турнірнай табліцы, а пераможцоў не судзяць. У кубку Беларусі БАТЭ ва ўпартай барацьбе саступілі Славіі з Мазыра. Славія трапіла ў паўфінал 3-за большай колькасці мячоў, што забілі мазырэцы ў Барысаве.

С. Чарнуха

Хто што мае

З гэтага нумара мы пачынаем інфармаваць чытачоў пра вынікі выступлення кожнага іграка БАТЭ за клуб. Сёння прыводзіцца вынікі за красавік.

Брамнікі	Г	П/М	П	У	
Аляксандр Федаровіч	1	1	-	-	
Юры Жыўноў	2	1	-	-	
Абаронцы	Г	З/М	Пс	П	У
Уладзімір Нявінскі	3	-	-	-	-
Генадзь Мардас	3	-	-	-	-
Віталь Рагожкін	3	-	2	-	-
Сяргей Кузняцоў	1	-	-	-	-
Паўабаронцы	Г	З/М	Пс	П	У
Аляксандр Лісоўскі	1	-	-	-	-
Яўген Лашанкоў	3	-	1	1	-
Леанід Лагун	3	1	-	-	-
Аляксей Бага	3	1	-	1	-
Сяргей Мірончык	3	-	-	-	-
Аляксандр Цярэнцёў	3	-	-	-	-
Нападнікі	Г	З/М	Пс	П	У
Віталь Кузняцоў	3	1	-	-	-
Арцём Ганчарык	3	-	-	-	-
Уладзімір Таран	1	-	-	-	-
Павел Бяганскі	2	-	-	-	-
Вячаслаў Грыгораў	2	-	-	-	-

Г – гульні, П/М – прапушчана мячоў, З/М – забіта мячоў, Пс – пасы, П – папярэджанні, У – удаленні.

Веснавыя разборкі

Згуляныя гульні адзінаццаціга чэмпіянату Беларусі па футболе не прынеслі пакуль ашаламляльных вынікаў і вялікай колькасці галоў (за выключэннем мазырскай "Славіі"), а хутчэй паадварот, з-за таго, што вынікі заставаліся неапаздана падобнымі.

Шчыра кажучы, не вельмі верылася, што суперпапулярнае БАТЭ так лёгка распачне чэмпіянат. Канешне, куранты па восені падлічваюць, аднак пакуль навабранацы разам з акасакамі барысаўскага клуба апраўдваюць давер галоўнага трэнера і сродкі, выдатка-

ваныя за іх кіраўніцтвам. Прыемна і тое, што Юры Пунтус зрабіў стаўку на маладых і менавіта беларускіх футбалістаў. Будзем спадзявацца, што ён не памыліўся. А пакуль больш актыўна гуляюць, аддаюць галы пасы і забіваюць "стараслужачыя" віце-чэмпіёна. У сувязі з гэтым нельга пакінуць па-за ўвагай Рагожкіна-Мірончыка-Ганчарыка, якія актыўна гаспадаряць на правым фланзе, Лашанкова-Бага, якія, у сваю чаргу, паспяхова выконваюць свае паўабаронча-наступальныя функцыі, а таксама левафлангавую пару Нямінскі-Лагун.

Надае гонару нашаму клубу і яшчэ адна абставіна: на прызы "Прэсбола", фірмовай крамы "PUMA", сумеснага прадпрыемства "Спортпраект-Інфа" прэтэндуюць Федаровіч і Жыўноў як "самыя сухія варатары"; Ганчарык і Рагожкін як "лепшыя ігракі"; Рагожкін як "самы карысны" па сістэме "гол+пас".

Мне застаецца толькі павіншаваць вас, дарагія заўзятары, з паспяховым стартам БАТЭ, а апошняму пажадаць ні пуху ні пер'я ў наступных бітвах.

К. Кавальчук

Рыхтуй сані летам, а футра яшчэ раней...

(Заканчэнне, пачатак у № 4(25))

Скураныя вырабы таксама патрабуюць пільнага догляду. Выдаленне плям са скуры вельмі цяжкая справа, таму што нельга выкарыстоўваць плямавыводзячыя сродкі. Моцнае афарбаванне вельмі малае і можа быць "зрыў" колеру. Свежыя плямы з кажуха можна зняць шліфавальнай шкуркай, лагуннай шчоткай, "ласцікам", гумовай шчоткай. Свежыя тлушчавыя плямы выдаляюцца, калі пацерці забруджанае месца злёгка зачаршчывым хлебам. Калі пры выдаленні плямаў

усё ж такі атрымалася пасвятленне афарбавання, то гэта месца і вокал яго трэба проста працерці замшавым рызём да зроўнівання афарбавання. Другім разам вырабы злёгка дэфармуюцца (загінаюцца барты, шліцы і г.д.). Гэты дэфект можна выдаляць, адпрасаваўшы дэфармаваныя месцы (не вышэй 100 – 110). Ні ў якім выпадку нельга змочваць скураныя вырабы перад прасаваннем.

І скураныя, і футравыя паліто, перш чым захаваць, абавязкова прасушыце, ачысціце ад пылу. Рэчы з вельмі каштоўных футраў сушыце ў памяшканні, на скрызья-

ку, з менш каштоўных – на паветры, але ў цяньку. Скураныя рэчы таксама нельга сушыць на сонцы. Скура агрубее, можа патрэскацца. У шафу, дзе будуць захоўвацца рэчы, пакладзіце высушаныя скуркі апельсінаў, тытунёвае лісце, лісце герані або другія сродкі ад моці.

Ну вось мы і падрыхтаваліся да наступнай зімы. А цяпер давайце атрымліваць асалоду ад цяпла, сонейка і вясны. Добрага вам настрою!

Н. Кавалёва,
канструктар-модэльер

Да ўвагі моладзі і ўсіх тых, хто выбірае прафесію!

Да вашых паслуг:

- ✓ банк дадзеных па навуальных установах нашай рэспублікі;
- ✓ поўнае апісанне больш чым 100 прафесій (пасад), якое ўключае ў сябе наступную інфармацыю: характарыстыку прафесіі (пасад), месц выконваемай працы, патрабавання, што прад'яўляюцца да асобаў, адукацыі, умовы і перспектывы навучання і работы, дадатковая інфармацыя;
- ✓ кароткае апісанне 200 прафесій (пасад);
- ✓ больш чым 50 відэафільмаў па розных спецыяльнасцях.

Наш адрас: г.Барысаў, вул. 8 Сакавіка, 1.

Тэлефоны для давадак: 3-92-32, 3-92-22. Рэжым работы: панядзелак – пятніца – 8⁰⁰ – 13⁰⁰, 14⁰⁰ – 17⁰⁰. Выхадныя дні – субота, нядзеля.

Вы зможаце:

- ✓ самастойна вызначыць свае прафесійныя здольнасці, інтарэсы і схільнасці, якія могуць садзейнічаць вашаму поспеху ў навучанні і працы;
- ✓ абмеркаваць з прафкансультантам праблемы і планы выбару прафесіі;
- ✓ атрымаць інфармацыю аб прафесіях, спецыяльнасцях, навуальных установах, аб становішчы на рынку працы ў сённяшні час;
- ✓ паглядзець відэафільм аб прафесіях.

"Гоман Барысаўшчыны" працягвае друкаваць рэкламу і прыватныя аб'явы. Кошт аднаго слова прыватнай аб'явы пры звычайным шрыфце 40 рублёў, пры выдзяленні аб'явы – 50 руб. Рэдакцыя пакідае за сабою права друку абвестак.

Нагадаем, што кошт 1 см² для блочнай рэкламы ў нашай газеце 120 рублёў (з падаткам на дабаўленую вартасць). Кошт 1 см² рэкламы на першай старонцы 198 рублёў (з ПДВ).

Усе аб'явы і рэклама друкуюцца выключна па – беларуску. Даведкі па тэлефоне 3-94-68.

Прыватныя абвесткі

Патрабуюцца

- Швачкі і закройшчыкі, т. 5-54-33

Запрашаюцца

- Лядзішчанскі гарнізонны дом афіцэраў запрашае на гурткі: бальных танцаў, музычнага аддзялення фартэпіяна, 3-82-21

Падзякі

- Лабачоў В.Г. інвалід Вялікай Айчыннай вайны выражае падзяку дырэктару 12 школы Г.М.Ткачовай, завучу І.В.Кірык, сакратару – машыністцы Л.Л.Батраковай за аказваемую дапамогу і павагу і добрае выхаванне падрастаючага пакалення

Турыстычнае агенцтва
3-52-61, 5-48-45

Багіра

Экспедыцыі па Беларусі:

Менск, Полацк, Наваградск, Жыровіцы, Віцебск, Брэст, Крэва – Гальшаны і інш.

Аднадзённые туры:

Вільнюс, Варшава, Кракаў, Смаленск

Рамантычныя выхадныя:

Вільнюс, Кракаў, Мікалайкі (аквапарк)

Візы: Літва, Польшча, Латвія, Чэхія

Нізкія кошты. Скідкі для груп

Барысаўскі занальны
турыстычны клуб
прапануе:

Аўтобус для турысцкіх паездак
(53 месцы; 42 месцы з відэа)

- ✓ у тэатры і цырку г.Менска;
- ✓ Нясвіж, Мір, Наваградак, Полацк, Брэст;
- ✓ Жыровіцкі манастыр;
- ✓ Смаленск, Масква, С-Пецярбург.

Разгледзім і ўсе іншыя Вашы прапановы

Тэл. 6-43-03
Тэл./факс 6-58-88
Вул. Чапаева, 29

Купон для бясплатных прыватных абвестак

Рубрыка (куплю, прадам ці інш.) _____

Тэкст _____

Тэлефон _____ Прозвішча _____

Адрас _____

Пашпарт _____ № _____

Аб'явы без тэлефона і ўказання пашпартных дадзеных не прымаюцца

Купон дасылаеце на адрас: 222120, а/я 43, Барысаў-1

Крыжаванка

У мінулым нумары нашай газеты па віне рэдакцыі былі памылкова надрукаваны пытанні да звычайнай крыжаванкі з больш ранняга нумара. У сувязі з гэтым прыносім прабачэнні сваім чытачам.

Сёння мы прыводзім як пытанні да крыжаванкі з гэтага нумара, так і з мінулага.

Пытанні да крыжаванкі з "ГБ" № 4(25)

Па гарызанталі: 1 – вёска на Барысаўшчыне, дзе раней быў маёнтак; 2 – вёска на Барысаўшчыне, дзе раней быў маёнтак; 3 – тутэйшы гурт; 4 – тутэйшы гурт; 5 – тутэйшы паэт; 6 – былы маёнтак; 7 – вёска на Барысаўшчыне, дзе раней быў маёнтак; 8 – тутэйшы фальклорны калектыў; 9 – вёска на Барысаўшчыне; 10 – народны ансамбль Вялікапольскага Дома культуры; 11 – тутэйшы гурт; 12 – раён Барысаў; 13 – тутэйшы гурт.

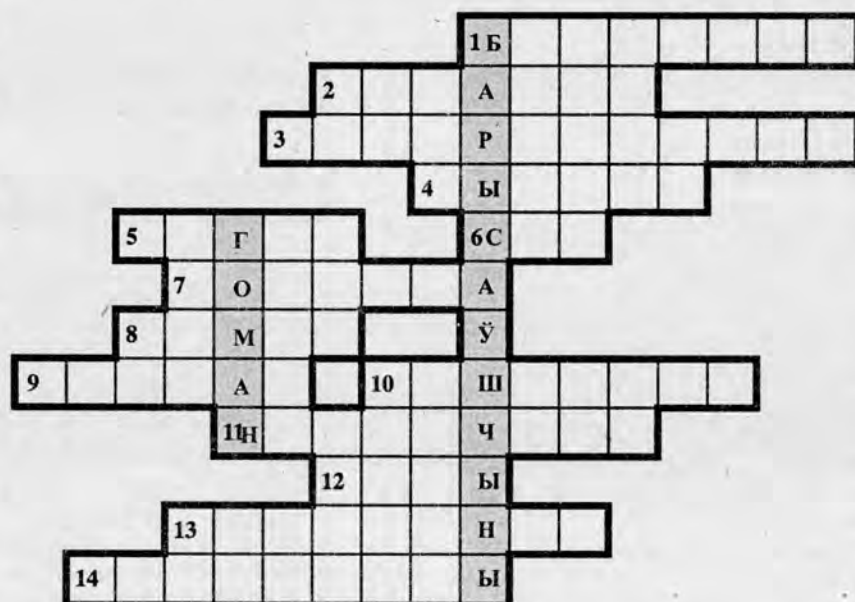
Пытанні да крыжаванкі з гэтага нумара

Па гарызанталі: 1 – нападнік футбольнага клуба БАТЭ; 2 – назва перадмостных умацаванняў у Барысаў; 3 – сабор у Барысаў; 4 –

складзена на матэрыялах гэтага нумара

брамнік футбольнага клуба БАТЭ; 5 – паўабаронца футбольнага клуба БАТЭ; 6 – рака на Барысаўшчыне; 7 – вёска на Барысаўшчыне; 8 – былая вёска на Барысаўшчыне; 9 – абаронца

футбольнага клуба БАТЭ; 10 – паўабаронца футбольнага клуба БАТЭ; 11 – вёска на Барысаўшчыне; 12 – вайсковы гарадок; 13 – базар у Барысаў; 14 – вёска на Барысаўшчыне.

Парады ад Наталлі

Аладкі з рэвенем

350-400 г. мукі, 0,5 л сыракашы, 3 яйкі, 0,5 ч лыжкі соды, 400 г. рэвеню, 3 ст лыжкі цукровай пудры, 100 г. алею, соль, цукар.

Сыракашу змяшаць з яйкамі, мукой, соллю і цукарам. Вымесіць лыжкай так, каб атрымалася гладкая пульхная маса, як густая смятана. У канцы вымешвання дадаць соду. Спяблы рэвеню, з якіх знята скурка, нарэзаць кавалачкамі, пакласці ў цеста, перамяшаць. Выкладваць лыжкай невялікія аладкі на разагрэты алей, падрумяніць з абодвух бакоў. Падаць гарачымі, абсыпаўшы цукровай пудрай.

Ці ведаеце вы, што...

На пачатку XX стагоддзя ў гарадах Менскай губерні прычынамі пажараў былі:

маланкі – 1,1%;
нядбайнае карыстанне агнём – 34,4%;
няспраўнасць труб, печак – 10,7%;
падпальванне – 18,8%;
прычыны невядомы – 29,6%.

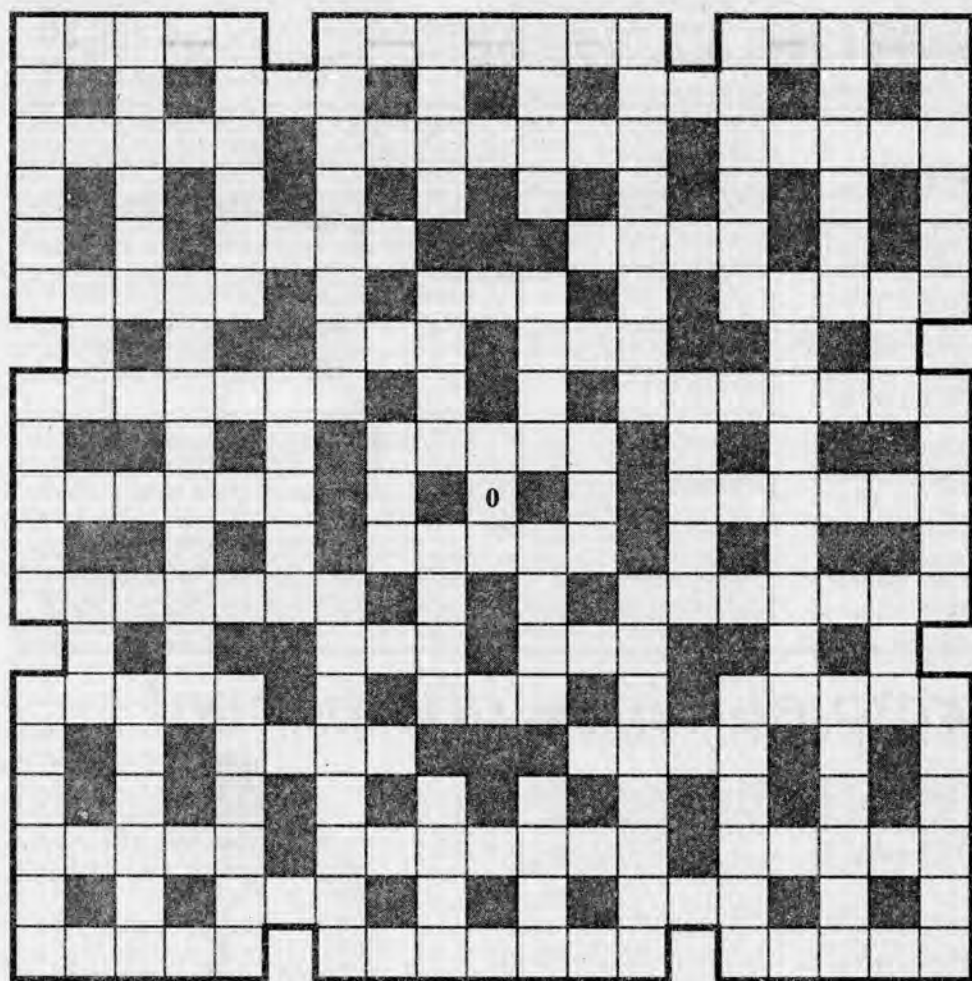
У той жа час па-за межамі гарадоў у Менскай губерні прычыны пажараў былі наступныя:

маланкі – 5,2%;
нядбайнае карыстанне агнём – 30,74%;
няспраўнасць труб, печак – 12,8%;
падпальванне – 13,4%;
прычыны невядомы – 37,9%.

Лічбавая крыжаванка

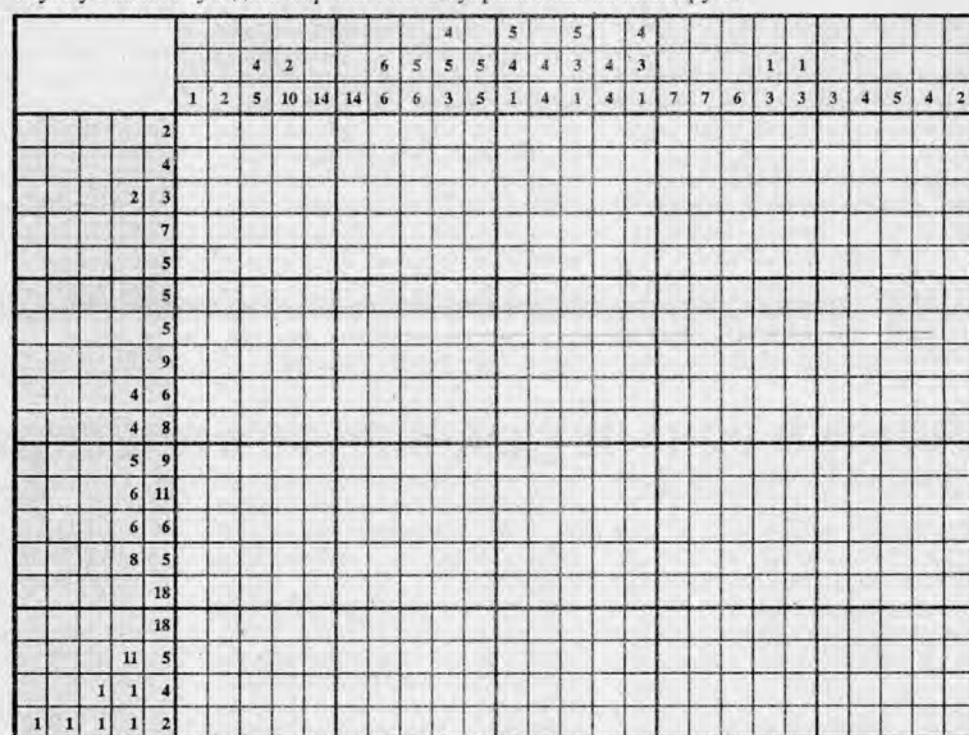
Ніжэй прыведзены пералікі лічбаў, якія згрупаваны па іх колькасці. Вам неабходна падабраць і запісаць у незафарбаваныя радкі і слупкі лічбы такім чынам, каб супалі іх усе перасячэнні.

8: 11482368, 320413689, 44029714, 56321632, 61221894, 67565189;
7: 2094034, 4346234, 5032429, 5490164, 6140831, 6876237, 7418715, 8410441;
6: 125687, 211100, 215618, 289564, 325672, 492613, 562189, 687516, 788799, 845360, 884251, 907611, 921264, 926214;
5: 13722, 19054, 23819, 29461, 31819, 42164, 47213, 48342, 49215, 56997, 61601, 71355, 73585, 90056, 92103, 92162, 93456;
4: 1211, 1454, 3576, 4210, 4289, 4567, 4691, 5779, 7752, 8328, 8415, 8901;
3: 103, 117, 123, 130, 151, 210, 222, 257, 284, 341, 422, 556, 610, 634, 723, 867, 944.

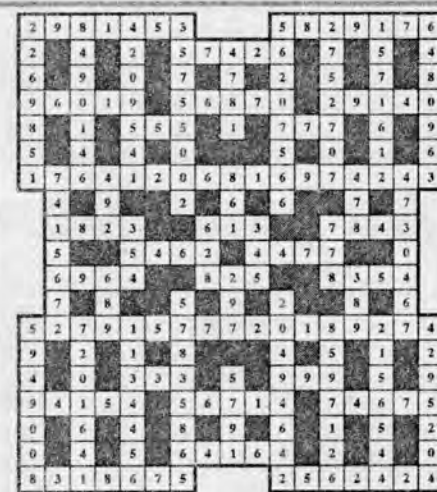
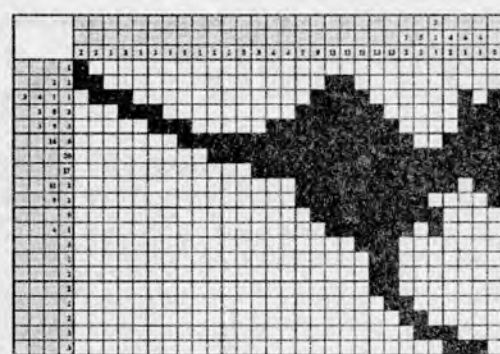

Японская крыжаванка

У японскай крыжаванцы неабходна адгадаць не словы ці размяшчэнне лічбаў, а выяву. Лічбы паказваюць, колькі груп чорных клетак знаходзяцца ў адпаведным радку або слупку і колькі суседніх чорных клетак утрымлівае кожная група.

Адказы на японскую і лічбавую крыжаванкі, што былі змешчаны ў "ГБ" № 4(25)

Конкурс для заўзятага футбола

Завершаны першы тур конкурсу. Былі атрыманы 31 варыянт адказаў. Удзельнікі конкурсу ў першым туры набралі ад аднаго да пяці ачкоў. Лідэрамі па яго выніках з'яўляюцца:

Віктар Бойка – 5 ачкоў;
Яўген Смулько – 5 ачкоў;
Вольга Стаднік – 5 ачкоў;
Андрэй Арлоў – 4 ачкі;
Сяргей Кореук (С.К.Н.) – 4 ачкі;
Сяргей Якушаў – 4 ачкі;
Аляксандр Яфіменка – 4 ачкі.

Нагадаем, што ў конкурсе можа прыняць удзел любы тутэйшы футбольны заўзятар. Падключыцца да яго можна ў любы час. Аднак, чым пазней вы пачынаеце, тым складаней будзе вам яго выйграць.

Для ўдзелу ў конкурсе неабходна выразаць картку яго ўдзельніка з бягучага нумара газеты, запоўніць яе і даслаць ва ўказаны тэрмін на адрас газеты (222120, Барысаў-1, а/с 43). Тэрмін будзе вызначацца па паштоваму штэмпелю.

Калі вы лічыце, што перамога першая каманда, у поле для адказу ўказваецца лічба "1". Калі на ваш погляд перамога другая каманда – указваецца "2", калі нічыя – "Х". За кожны правільны адказ удзельніку конкурсу будзе наддана па аднаму ачку. На картцы насупраць кожнага матча можа быць указаны толькі адзін вынік. Ад аднаго ўдзельніка могуць даслацца некалькі картак з рознымі варыянтамі адказаў, але пры гэтым кожная з іх абавязкова павінна мець сваю ўмоўную назву. Для кожнай умоўнай назвы балы будуць падлічваюцца асобна. Пры гэтым ігрок будзе выступаць як некалькі суб'ектаў конкурсу, кожны з якіх мае асабістую назву і мае шанец атрымаць прыз. Перамогуць тыя, хто за ўвесь час правядзення конкурсу – да кастрычніка 2001 года ўключна набярэ большую колькасць балаў.

Пераможцаў конкурсу чакаюць узнагароды.
У другім туры конкурсу неабходна спрагназаваць вынікі гульні ў першынства Беларусі па футболе, якія адбудуцца 10 чэрвеня. Тэрмін падачы картак 9 чэрвеня. Жадаем поспехаў!

Картка ўдзельніка конкурсу

Другі тур

Гомель – Славія	☐
Дынама (Бр) – Дынама (Мн)	☐
Нафтан-Дэвон – Шахцёр	☐
Ведрыч 97 – Маладзечна	☐
Лакаматэў 96 – Днепр-Трансман	☐
Тарпеда-МАЗ – Нёман-Белкард	☐
Белшына – БАТЭ	☐
Імя _____	
Прозвішча _____	
Умоўная назва _____	
(указваць аб'ектава, калі высвятляцца некалькі варыянтаў адказаў ад аднаго чалавека)	
Адрас _____	
Тэлефон _____	

Рэгістрацыйны нумар 595

Заснавальнікі: І.Белы, У.Буйко, У.Дубаневіч, М.Манельскі, М.Пучыла.

Рэдактар М.Манельскі

Юрыдычны адрас рэдакцыі: г. Барысаў, 1-ы зав. К.Лібкнехта, 1

Наклад 5000 нумароў

Падпісана ў друку 21.45 09.05.2001 г.

Замова №

Друкарня імя 1-га Мая

г. Барысаў, вул. Будаўнікоў, 33

e-mail: gomanbar@irex.minsk.by

Адрас для пісьмаў:
222120, Барысаў-1,
а/с 43